

ת"פ 54116/09/16 - מדינת ישראל נגד שלום אברהם

בית משפט השלום בבאר שבע

25 דצמבר 2016

ת"פ 54116-09-16 מדינת ישראל נ' אברהם(עציר)

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד יערי דרעי

נגד

שלום אברהם (עציר)

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד ניר פוגל

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית.

על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 19.9.2016, סמוך לשעה 23:44 בתחנה המרכזית בב"ש, החזיק הנאשם ב- 8 פלטות של סם מסוג חשיש, במשקל נטו של 800 גרם שלא לצריכתו העצמית. במסגרת ההסדר, לא הייתה הסכמה לעניין העונש וכל צד היה חופשי בטיעונו.

תסקיר שירות המבחן:

מתסקיר שירות המבחן עולה כי מדובר בליד 1996, רווק שטרם מעצרו התגורר בבית הוריו בחדרה ועבד תקופה קצרה במפעל "פריגת" כעובד כללי. לדבריו סיים 12 שנות לימוד ולא גויס לצבא כשאינו יודע את הסיבה לכך. הנאשם שולל שימוש בחומרים ממכרים ומתאר מצב כלכלי תקין.

משפחת מוצאו עלתה מאתיופיה והנאשם הינו השני בסדר הלידה מבין 7 בני המשפחה. שני הוריו עובדים וזה תיאר את תחושת האכזבה שלהם נוכח מעצרו.

בהתייחסו לעבירות שבהן הורשע, זה מודה ולוקח אחריות על התנהלותו, כאשר לדבריו ניסה להעביר סמים במטרה לסחור בהם. להתרשמות שירות המבחן, העבירות בוצעו על רקע מאפייני אישיותו הילדותיים, קשייו להפעיל שיקול דעת והחשיבה על השלכות ומחירים שהוא עלול לשלם בגין מעשיו.

שירות המבחן התרשם כי מדובר בצעיר בעל יכולות מילוליות וקוגניטיביות תקינות, אשר נמצא בשלבי גיבוש ראשוניים של זהותו האישית. עוד מציינים כי לנאשם שאיפה לתפקוד תקין בחברה, דבר הנמצא בפער מול התנהלותו ובחירותיו וקשריו השלייליים. בנסיבות מסוימות הנאשם עלול להדגיש את גבולותיו הפנימיים ולפעול בדרך פורצת גבולות. עוד מצוין כי להתרשמות קצינת המבחן, הנאשם בעל קושי לדחות סיפוקים, גבולות פנימיים רופפים וקושי לעמוד בגבולות חיצוניים. בנוסף הנאשם התקשה להתייחס באופן מעמיק וביקורתי להתנהלותו.

בסופם של דברים, שירות המבחן לוקח בחשבון את גילו הצעיר ומאפייני אישיותו ואינו בא בהמלצה טיפולית. יחד עם זאת, הלה סבור כי יש להשית על הנאשם עונש מוחשי קצר ככל שניתן, לצד מאסר מותנה.

טיעוני הצדדים:

ב"כ המאשימה במסגרת טיעוניה הכתובים לעונש, הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, בראשם בריאותו של הציבור. עוד הפנתה למדיניות המחמירה בה נוקטים בתי המשפט מקום בו מדובר בעבירות סמים, כאשר על דרך הכלל האינטרס האישי נסוג אל מול אינטרס הגמול ואינטרס ההרתעה, מתוך הצורך להילחם בכל שרשרת הפצת הסם.

בנסיבותיו של תיק זה, סבורה ב"כ המאשימה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה מוחשית, על רקע הודאתו של הנאשם כי החזיק בסמים במטרה לסחור בהם.

בשל כל אלה, סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשים מאסר בפועל ועד 24 חודשים, לצד ענישה צופה פני העתיד וקנס.

ב"כ הנאשם מנגד, סבור כי בנסיבותיו של תיק זה ניתן להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם. לדבריו, מבלי להקל ראש, מדובר בסם שאינו נמנה על הסמים הקשים בכמות שאינה נמצאת במדרג הגבוה.

עוד ביקש לציין את החשיבה המחודשת ביחס להחזקת סם מסוג זה, שבו החזיק הנאשם, על ידי הרשות למלחמה בסמים, דבר אשר אליבא דידו חייב למצוא ביטוי גם בגזירת עונשו. מדובר בנאשם צעיר בגיל הנמנה על אוכלוסיית "הבגירים הצעירים", הנאשם נעדר עבר פלילי, הודה וחסך זמן שיפוטי יקר. מדובר בנאשם שלא הצליח להשיג חלופה איתנה ויש להניח כי במידה והיה משוחרר, המאשימה הייתה עותרת לענישה פחותה משמעותית מזו לה היא עותרת כעת.

הנאשם מצדו הביע צער על מעשיו, ציין כי לא יחזור עוד על מעשים אלה.

דין והכרעה:

במעשיו האמורים לעיל פגע הנאשם בערך המוגן של בריאות הציבור, לצד פגיעה בסדר הציבורי נוכח היותן של עבירות הסמים מחוללות פגיעה אגב הפצת הסם וצריכתו.

בתי המשפט חזרו רבות על הצורך במיגור עבירות אלו וזאת בכל שלבי מערך הפצת הסם, החל בשימוש עצמי וכלה בעבירות הסחר החמורות. עבירות אלו לרוב מלוות ואף יוצרות עבירות נוספות וזאת בשל הצורך העז והבלתי נשלט, להשיג את אותה מנת סם.

ביחס לכך ר' דברי בית-המשפט העליון בע"פ 3117/12 ארביב נ' מדינת ישראל (6.9.12) לעניין הנזקים שנגרמים בעקבות עבירות הסמים: **"בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתן היתירה של עבירות הסמים, ועל ההשלכות הקשות שיש לשימוש בסם על גופו ועל נפשו של המשתמש"**.

על החומרה בענישה שיש לנקוט כלפי המעורבים בשרשרת הפצת הסם ראה ע"פ 211/09 שמעון אזולאי נ' מדינת ישראל (22.6.2010):

"...הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכול, לשרת את מטרת הגמול לעברין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד. מזה זמן רב, מדגישים בתי המשפט בפסיקתם את חשיבות הערך הענישתי בעבירות סמים כאחד הכלים החשובים בפעילות לביעורו של נגע הסמים. ההחמרה בענישה בגין עבירות סמים משרתת את מטרות הגמול והרתעה, שהן היעדים העיקריים של הענישה בתחום הסמים".

בבש"פ 10638/08 יפתח ויצמן נ' מ"י התייחס בית-המשפט העליון לעבירה של אחזקת סם שלא לצריכה עצמית זו בציונו:

"העבירה של אחזקת סמים שלא לצריכה עצמית היא אחותה של עבירת הסחר בסמים, והעונש המרבי לגביהן שווה - עד עשרים שנות מאסר או קנס פי עשרים וחמישה מן הקנס האמור בסעיף 16(א)(4) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (סעיף 7(ג) לפקודת הסמים לעניין החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, וסעיף 19א לעניין יבוא וסחר). ראו גם קדמי, על פקודת הסמים המסוכנים, הדין בראי הפסיקה, מהדורת תשס"ז - עמ' 86, 185, 198. הצד השווה בין שתי העבירות הוא הזיקה להפצת הסמים לזולת, בפוטנציאל או בפועל, בין בתמורה (סחר) ובין אם אחרת".

בדומה לעבירות רבות בקודקס הפלילי, גם בעבירות בהן הורשע הנאשם ניתן למצוא קשת רחבה ביותר של עונשים, החל מעונשים צופי פני עתיד ועונשי מאסר בדרך של עבודות, וכלה בעונשי מאסר שהגיעו לכדי שנה וחצי ויותר (בתיקים בהם נשמעו ראיות ודובר בנאשמים בעלי עבר פלילי משמעותי). לצד האמור לעיל, ו"ככלל אצבע", ניתן לומר כי מקום בו מדובר בהחזקת סמים מסוג קנביס או חשיש במשקל של מספר פלטות ועד משקל של 1 ק"ג, נגזרים עונשי מאסר בני מספר חודשים בדרך של עבודות שירות ועד כשנת מאסר (ראה בין היתר ת.פ. 15616-09-14, ת.פ. 16576-06-14).

מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים נמצאת במדרג הבינוני. ראשית יש ליתן הדעת לכמות הסם בה החזיק

הנאשם, אשר גם אם אינה נמצאת במדרג הגבוה, בוודאי שאין מדובר בכמות זניחה. המדובר בכמות העולה כ - 53 מהכמות המותרת בחוק להחזקת סם לצריכה עצמית. ודוק, הקביעה בתוספת השנייה לפקודת הסמים כי משקל של 15 גרם ומעלה מקים חזקה כי הסם לא נועד לצריכה עצמית אין פירושה כי משקלה של מנת סם הנו 15 גרם, שכן יכול ומכמות זו ניתן להכין מספר מנות לצריכה עצמית. צא ולמד, מהכמות אותה החזיק הנאשם יש וניתן להכין מאות אם לא אלפי מנות של סם לצריכה עצמית.

העובדה כי ביחס לכמות זו לא ניתן להוכיח ראיות לסחר אינה חותרת תחת העובדה כי סם זה, בסופם של דברים, נועד למצוא דרכו מהנאשם לצרכנים השונים. הדברים אמורים בפרט כאשר לא נטען על-ידי הנאשם כי הלה עושה שימוש בסם לצריכתו העצמית. הדברים אמורים נוכח כך שהנאשם גילה דעתו בפני קצינת המבחן כי מטרת החזקת הסם הייתה על מנת לסחור בו. לא למיותר לציין כי הנאשם לפי דבריו, גם לא סבל ממצוקה כלכלית יוצאת דופן, (הגם שגם בה אין כדי להצדיק מעורבות בעבירות סמים). צא ולמד, הנאשם ביקש לצבור הון על חשבון בריאותו של הציבור. אין דומה עניינו של הנאשם למי שלגביו התייחסה אותה הצעה להכיל את "המודל הפורטוגזי" וממילא מדובר בתהליכים שטרם הבשילו לכדי חקיקה או יישום בפועל.

המלחמה בנגע הסמים הנה מלחמה סיופית וקשה, ועל-כן לא די ברטוריקה מחמירה, אלא גם בעונשים שיעמדו בהלימה עם אותה רטוריקה, ועם כוונת. לא בלי קשר, דווקא ביחס לאלו המחזיקים סם שלא לצריכה עצמית בכמויות גבוהות ישנו קושי רב יותר לתפסם ולהעמידם לדין, שכן אלו אינם באים במגע אינטנסיבי עם כל אותם צרכני סמים אגב הפצת הסם.

בתיק דנן הסמים נתפסו, ומכאן שאין לדבר על נזק ישיר שנגרם לבריאות הציבור. מנגד, יש ליתן הדעת לנזק הפוטנציאלי ולסכנה הטמונה בסם. בתיקי סמים אמנם אין נוכחות קורבן במובן "הקלאסי" של אדם אשר בא ומטיח בנאשם כי פגע בו. ודוק, מדי יום מגיעים לפתחו של בית המשפט זה כתבי אישום רבים הנסובים סביב עבירות רכוש שבוצעו לצורך מימון הסם. לא אחת מדובר באנשים שאיבדו את כל ממונם במסגרת אותה התמכרות. לעיתים קרובות אלו פוגעים ביקרים להם שעה שגונבים מהם כספים לעיתים תוך נקיטת אלימות. בבואו של בית המשפט לבחון את הסיכון הנשקף ממעשיו של הנאשם, עליו לשוות לנגד עיניו את כל אותם צרכני סמים וכל אותן תופעות נלוות להתמכרות.

12.

חלקו של הנאשם בהחזקת הסם בלעדי ובלבדי, באשר זה נתפס עם הסם ברשותו בסמוך לתחנה המרכזית בבאר שבע, בשעת לילה מאוחרת.

מכל המקובץ לעיל, הנני לקבוע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין מספר חודשים מאסר בפועל ועד ל- 18 חודשים.

בקביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם סבורני כי מן הראוי שזה יהיה בחלקו הנמוך אם כי לא בתחתיתו.

לקולא יש לקחת בחשבון את גילו הצעיר, בכלל זאת היותו נמנה על אוכלוסיית "הבגירים הצעירים". עוד יש לקחת

בחשבון את הודאתו שיש בה משום חיסכון בזמן שיפוטי יקר, הבעת חרטה ונטילת אחריות. הנאשם נעדר עבר פלילי וגם אם זה מוכר לשירות המבחן לנוער, יש לראות את הסתבכותו כמעידה חד פעמית שאינה עומדת בקנה אחד עם אורחות חייו. הנאשם מצוי במעצר מיום 19.9.2016 וידוע כי התנאים במעצר קשים אף יותר מאלו במאסר.

מנגד ולחומרא, יש לקחת בחשבון את גורמי הסיכון כפי שצוינו על ידי שירות המבחן, בכללם הגמשת גבולות לצורך השגת מטרותיו, קושי בדחיית סיפוקים, קושי לעמוד בגבולות פנימיים וחיצוניים. בנוסף, שירות המבחן מציין את הקושי של הנאשם להתייחס באופן מעמיק וביקורתי להתנהלותו ובחירותיו. נתונים אלו מצדיקים מתן משקל מה להתרעת היחיד לצד משקל מה להתרעת הרבים, נוכח נפוצות העבירות בהן זה הורשע. לא בלי קשר, העובדה כי נאשם כדוגמת הנאשם שבפני, ללא הרשעות קודמות, ללא רקע של שימוש בחומרים משני תודעה או מצוקה כלכלית בוחר להחזיק סם שלא לצריכה עצמית אומרת דרשני ומחייבת כאמור מתן משקל לשיקולי הרתעת הרבים. בכך יהיה להרתיע צעירים אחרים כדוגמת הנאשם לבל יתפתו אף הם ויחטאו בעבירות דומות מתוך מניע כלכלי. בתיק זה אין לדבר על הליכי שיקום בגינם יש לחרוג מטה בגדרי העונש ההולם.

מכל המקובץ לעיל, הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשים מאסר בפועל, שימנו מיום מעצרו, 20.9.2016.
- ב. 4 חודשים מאסר על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות סמים מסוג עוון.
- ג. 8 חודשים מאסר על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות סמים מסוג פשע.
- ד. 3,000 ₪ קנס או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.2.2017.
- ה. 5,000 ₪ התחייבות למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור כל עבירת סמים.

ניתן צו לסמים: להשמיד.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתנה והודעה היום כ"ה כסלו תשע"ז, 25/12/2016 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה , שופט